

Voortgangsrapportage		Nummer: Datum : 10 December 2020
Naam	Expeditie Duurzaamheid + oplegger aanpak duurzaamheid	
Opdrachtgever	Simone van der Marck (ambtelijk opdrachtgever)	
Behandelend ambtenaar	José van Beeck	
Startdatum	Beoogde einddatum	Beoogde doorlooptijd
Januari 2015	nvt	nvt
1. Voortgang activiteiten		
<p>In de gemeenteraadsvergadering van 11 juli 2014 is het besluit genomen voor de uitvoering van het beleidsplan 'Expeditie Duurzaamheid Gemeente Woudenberg 2014 - 2018'. Deze expeditie beschrijft de verschillende reisschema's naar een duurzame Woudenbergse samenleving. De reisschema's die in dit plan zijn uitgestippeld zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar een duurzame gemeentelijke organisatie • Naar duurzame inwoners • Naar duurzame bedrijven en organisaties. <p>Begin 2015 zijn we vertrokken. Formeel is het duurzaamheidsplan niet meer geldig, maar vanwege allerlei (landelijke) ontwikkelingen is gewacht met het opstellen van een vervolg. De acties, voortkomend uit Expeditie Duurzaamheid, worden in de tussentijd gewoon voortgezet en aangevuld met de landelijke ontwikkelingen.</p> <p>Inmiddels is Expeditie duurzaamheid geëvalueerd en is er de oplegger 'Aanpak duurzaamheid' vastgesteld in de raadsvergadering van 28 mei 2020. Hierin staan 4 thema's centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energietransitie - Klimaatadaptatie - Circulaire economie - Biodiversiteit <p>Hieronder vindt u de stand van zaken van alle acties en uitwerkingen rondom de uitvoeringsagenda tweede en derde kwartaal 2020.</p> <p>Naar een duurzame gemeentelijke organisatie <i>Oplegger aanpak duurzaamheid</i></p> <p>Het duurzaamheidsplan is geëvalueerd en is er de oplegger 'Aanpak duurzaamheid' vastgesteld in de raadsvergadering van 28 mei 2020. De werkwijze van Expeditie Duurzaamheid wordt voortgezet waarbij een focus op de hierboven genoemde thema's wordt gelegd. We zetten in op pragmatische, realistische en uitvoerbare aanpak en sluiten qua ambitieniveau aan bij de landelijk gestelde doelen. Er is gewerkt aan een uitvoeringsprogramma voor 2021, waarbij voor elke thema zal worden bekeken hoe de gemeentelijke organisatie hier een bijdrage aan kan leveren. Het uitvoeringsprogramma wordt in Q4 door het college van B&W vastgesteld en VKA aangeboden aan de raad. Vanwege de overlappende thema's biodiversiteit en klimaatadaptatie wordt voor het opstellen van de uitvoeringsprogramma's duurzaamheid en het groenbeleidsplan nauw samengewerkt.</p> <p><i>Verduurzamen gemeentelijk vastgoed</i></p> <p>In het voorjaar is de tweede verdieping van het monumentale deel van het gemeentehuis gerenoveerd. Het dak wordt eind 2020 geïsoleerd waardoor het energielabel van het gemeentehuis van E naar C zal gaan. Daarnaast is in de onderhoudsplannen de verduurzaming meegenomen, zoals voorgesteld in de energiescannen.</p> <p>Naar duurzame inwoners</p>		

Samenwerking Stichting Duurzaam Woudenberg

Stichting Duurzaam Woudenberg (SDW) ondersteunt ons bij het bewust maken van onze inwoners op het gebied van duurzaamheid. Er zijn verschillende projecten:

- *Repaircafé*: Door het corona-virus heeft het repaircafé in deze periode helaas niet plaats kunnen vinden.
- *Energie in Woudenberg*: Na een onrustige periode in het voorjaar (Corona, wisseling van externe projectleider) is in Q3 gewerkt aan de voorbereiding van verschillende activiteiten. Het projectleiderschap is overgenomen door medewerkers van Natuur- en Milieufederatie Utrecht (NMU). Zij hebben, samen met de energiecoaches, een planning gemaakt van activiteiten voor de tweede helft van 2020. Er zijn energiecoaches opgeleid, waarmee het aantal coaches is toegenomen tot 8. Zij zijn in september gestart met het energiecafé, dat gelijk met het repaircafé wordt gehouden in het cultuurhuis. Ook de Rabobank is partner bij het energiecafé om zo de inwoner op meerdere vlakken te kunnen ondersteunen bij het geven van duurzaamheidsadvies voor hun woning. Helaas is in verband met corona het energiecafé weer gestopt in het cultuurhuis en zal nu digitaal worden voortgezet. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een online event over het verduurzamen van de woning op 5 oktober 2020. Dit is georganiseerd door NMU, in samenwerking met de energiecoaches van SDW, de Rabobank en de gemeente.
- *Regeling Reductie Energiegebruik*: Huizenbezitters kunnen een voucher van €65 krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen aan hun huis. In totaal zijn er voor Woudenberg 750 beschikbaar. Deze kunnen bij Duurzaam Bouwloket worden ingediend. Door de coronacrisis is deze 'cash-back' actie uitgesteld en is hier in het voorjaar niet uitgebreid over gecommuniceerd. De regeling is inmiddels door BZK verlengd tot en met 31 maart 2021. Energiecoaches communiceren actief over de voucher en zijn een actie met de Hubo aan het voorbereiden. Er is via de communicatiekanalen van de gemeente aandacht aan besteed, maar er zijn nog veel vouchers beschikbaar.
- *WAUW!denberg*: De voorbereidingen voor WAUW!denberg, de activiteiten die rond de dag van de duurzaamheid op 10 oktober in het cultuurhuis worden georganiseerd, waren dit jaar vroeg gestart. Helaas konden door corona geen activiteiten plaatsvinden zoals we gewend zijn. Daarom is er als alternatief gekozen voor het uitbrengen van een magazine over duurzaamheid, waaraan alle 'WAUW!'-partners deelnemen (Rabobank, SDW, bibliotheek Eemland, cultuurhuis en de gemeente). Hierin komen alle 4 de thema's van 'Aanpak duurzaamheid' aan bod. Naar verwachting komt dit magazine in Q4 uit.

Regionale Energiestrategie

Met de regio is een concept bod RES 1.0 opgesteld, waarbij inzichtelijk is gemaakt hoeveel duurzame energie er opgewekt kan worden in regio, waar er mogelijkheden zijn om dat te doen en waar mee gestart wordt. Daarnaast is een eerste verkenning voor het warmtevraagstuk gemaakt, waarbij is gekeken naar de warmtebronnen in de regio en de mogelijkheden om van het aardgas af te gaan. In de komende periode vindt een uitwerking plaats, zodat er voor 1 juni 2021 een definitief bod RES 1.0 kan worden gedaan.

Transitievisie warmte (TVW)

Uiterlijk eind 2021 (mede op basis van de regionale energiestrategie) wordt van elke gemeente verwacht dat zij een transitievisie warmte hebben vastgesteld waarin het tijdspad waarmee wijken worden verduurzaamd ("van het gas af"), is vastgelegd. De transitievisie wordt tevens onderdeel van de Omgevingsvisie in het kader van de Omgevingswet.

In Q2 heeft een oriëntatie plaatsgevonden wat in Q3 heeft geleid tot een uitvraag en gunning van de opdracht voor het opstellen van de TVW voor Woudenberg aan bureau Over Morgen. Zij gaan de komende periode de transitievisie warmte voor Woudenberg opstellen, inclusief een participatietraject. In Q3 2021 zal de TVW worden opgeleverd.

Naar duurzame bedrijven en organisaties

Samenwerking bedrijven

Voor het verduurzamen van Woudenberg wordt samenwerking gezocht met bedrijven. Er is een begin gemaakt door samen met de Rabobank op te trekken voor de route 'Naar duurzame inwoners'. Er is een eerste verkenning geweest voor een samenwerking voor de route 'Naar duurzame bedrijven en organisaties'. Deze verkenning wordt de komende periode verder uitgewerkt. Het thema 'circulaire economie' moet hier handvatten voor geven.

2. Geld

Het budget van duurzaamheid bedraagt € 9.000. Dit is onder ander ingezet voor WAUW! denberg, communicatiemiddelen, opleiding van de energiecoaches en zaalhuur.

Daarnaast is er een bestemmingsreserve duurzaamheid aangemaakt. Hier zit het bedrag van de decembercirculaire 2019 in, te weten:

- Transitievisie warmte: €202.101
- Energieloket: € 25.000
- Wijkaanpak: €9.997

Totaal: € 237.098

Uit de bestemmingsreserve wordt in ieder geval gefinancierd:

Energie in Woudenberg, jaarlijks een budget van €15.000. Hiervoor worden besparingsacties opgezet, communicatiemateriaal ontwikkeld, subsidie voor energieadviezen, informatieavonden georganiseerd en een projectleider ingehuurd.
Uitvoering van RAP, jaarlijks €3000.

Vanuit de RRE die is toegekend, zijn er voor inwoners (huiseigenaren) extra middelen beschikbaar voor het nemen van concrete maatregelen. Hiervoor zijn in samenwerking met Duurzaam Bouwloket vouchers ontworpen waarbij per woning €65 op energiebesparende maatregelen kan worden teruggevraagd. Van de voor voucher beschikbare €48.750 was eind Q3 2020 nog €46.800 over. Deze regeling loopt tot 31 maart 2021.

3. Risico's

Door de corona-crisis zijn de activiteiten rondom Energie in Woudenberg, RRE en WAUW! denberg uitgesteld en afgelast. Hierdoor komt de communicatie over en de activiteiten rondom bewustwording op een lager pitje te staan en blijft het besteden van de vouchers achter.

4. Organisatie

De acties zijn hoofdzakelijk ondergebracht bij de duurzaamheidscoördinator. In de stuurgroep zitten de ambtelijk opdrachtgever (Simone van der Marck) en verantwoordelijk wethouder (Marleen Treep).

Intern: ontwikkelteam duurzaamheid (José van Beeck, Karen Kuperus, Jolanda Aartssen, Ruud van der Velden, Noëlle Kolkman, Gert Mostert)

Extern:

- werkgroep 'Duurzame toekomst Woudenberg', met vertegenwoordigers van Omnia wonen, Stichting Duurzaam Woudenberg, de bewonersvereniging van Omnia wonen, DES, BSW en de gemeente. Vanuit de gemeente hebben de verantwoordelijk wethouder, Marleen Treep, en duurzaamheidscoördinator, José van Beeck, zitting.
- Stichting Duurzaam Woudenberg.
- Imkervereniging.
- WAUW!denberg: werkgroep met vertegenwoordiging vanuit het Cultuurhuis, bibliotheek Eemland, Stichting Duurzaam Woudenberg en de Rabobank.
- Evensnelladen.nl: partij die de vergunningaanvragen voor de laadpalen verzorgt.
- Via Energie-in-Woudenberg met ondernemers, makelaars, inwoners, adviseurs, energiecoaches.

- Werkgroep fairtrade.
- Postcodestroom, voor het project postcoderoos.
- Regionale samenwerking voor het verduurzamen van de woningen (RRE) en de RES met de gemeenten van de regio Amersfoort (m.u.v. Barneveld en Nijkerk)

5. Tijd

Naast bovengenoemde activiteiten zal op korte termijn het uitvoeringsprogramma 'Aanpak duurzaamheid Woudenberg' worden geschreven.

6. Informatie / communicatie

Informatie intern

Zie onder 4.

Communicatie/burgerparticipatie

De acties worden uitgevoerd in nauw overleg met betrokken organisaties.

7. Kwaliteit

De duurzaamheidscoördinator bewaakt de kwaliteit aan de hand van de randvoorwaarden gesteld door de gemeentelijke organisatie en volgt de landelijke en regionale/lokale ontwikkelingen. De verduurzaming wordt gemonitord aan de hand van de KPI's die zijn opgesteld. De KPI's volgen de Lokale duurzaamheidsmeter voor de gemeentelijke organisatie.

De duurzaamheidscoördinator koppelt terug aan de klankbordgroep tijdens reguliere overleggen en, indien nodig of wenselijk, vaker. Tijdens deze overleggen worden zowel voortgang als inhoud bewaakt.

8. Gevraagd besluit(en)

Geen.

9. Bijlagen

N.v.t.

Voor akkoord:

Naam opdrachtgever	Naam behandelend ambtenaar
Simone van der Marck	José van Beeck
Woudenberg	Woudenberg

Bijlage 1: Verslag WAUW!denberg 2019

Verslaglegging WAUW!denberg oktober 2019 thema "Biodiversiteit en Voedsel"

Van 7 t/m 12 oktober 2019 heeft, in aansluiting op de landelijke Dag van de duurzaamheid, de 4e editie van WAUW!denberg plaatsgevonden. Het doel van WAUW!denberg is bewustwording creëren d.m.v. informatie, inspiratie, ontmoeting en verbinding over duurzaamheidsthema's.

De voorgaande keren besteedden we aandacht aan o.a. wonen, voedsel, recycling, afval, meer groen en duurzame relaties. Deze keer is als thema gekozen voor 'Biodiversiteit en Voedsel'. Meer specifiek gaat het dan om aandacht voor biodiversiteitsverlies en voor de noodzaak tot verduurzaming van ons voedselsysteem en hun onderlinge relatie. We hebben geprobeerd een breed en laagdrempelig programma te maken om zoveel mogelijk mensen te laten nadenken over deze duurzaamheidsonderwerpen. Via bewustwording hopen we dat gedragsverandering op gang komt. Tot dat doel zijn in het programma ook hele praktische onderdelen verweven.

Vanaf maart heeft een kernteam hard gewerkt aan de voorbereidingen, in een samenwerking van het Cultuurhuis met Stichting Duurzaam Woudenberg (SDW), de gemeente en de bibliotheek. Andere organisaties waaronder de imkervereniging en anderen zijn nauw betrokken bij de opzet en uitvoering van het programma. Er is veel aandacht besteed aan het aantrekken van goede sprekers, publiciteit en PR. Een probleem bij de realisatie hiervan was een te krap budget waardoor we een aantal concessies moesten doen. Niettemin was het resultaat een geslaagde week met een veel grotere opkomst dan verwacht en veel enthousiasme vanuit diverse hoeken, naast aanwezigheid van een vertegenwoordiging van gemeente en/of politiek bij zowat elke activiteit.

Programma en Resultaten

Het programma bestond uit zeven verschillende activiteiten voor verschillende doelgroepen. Er is een link gelegd met de nieuwe series die in het Cultuurhuis zijn opgezet: Alles Kidz, Voedsel voor de Geest, Op de koffie bij en het Lunch- Cult-Uurtje. Een koppeling aan een matchbeurs, zoals in voorgaande edities, kon helaas niet gerealiseerd worden. Bij alle activiteiten is, in het kader van het thema 'Biodiversiteit en voedsel', voorzien in zoveel mogelijk 'duurzame catering' in samenwerking met Cultuurhuismedewerkers en advies van Smaackmakers. Als bijlage vindt u de programmaproject met uitgebreide informatie. Er is ook een filmpje gemaakt met een impressie van de hele week. Via deze link is dit te bekijken: <https://youtu.be/7DXzPhV1qis>

Hierbij een korte weergave van de resultaten per sessie:

1. Maandag: lezing Frank Berendse (WUR).

Een druk bezochte avond met 60 bezoekers. Een boeiende lezing over de veranderingen in het landschap van Utrechtse Heuvelrug en Gelderse vallei, onder invloed van economie en bevolkingsgroei, met genuanceerde oplossingsrichtingen voor biodiversiteit en ons voedselsysteem. Na afloop een succesvolle boekverkoop en napraten.

2. Woensdag: Lunch-Cult-Uurtje. Een geanimeerde bijeenkomst met 16 bezoekers.

3. Woensdag: Kinderworkshop. Zeer geslaagd en met 24 deelnemers, een veel groter aantal dan verwacht.

4. Woensdagavond: Natascha Kooiman (Smaackmakers)

Een interessante interactieve lezing over de noodzaak tot verduurzaming van ons voedselsysteem en voedselomgeving. Het onderwerp gaf, naast een leerzame quiz, veel stof

tot discussie en vragen bij de 30 bezoekers. Een heerlijke proeverij na afloop, met duurzame bites, werd enthousiast onthaald.

5. Vrijdag: Voedsel voor de geest:

Door inschrijving vooraf een niet te grote groep van 17 deelnemers voor een duurzame filosofie maaltijd met voedsel als thema. Een mooie formule die leidde tot een verrassend ander soort (Socratisch) gesprek dan je doorgaans hebt.

6. Zaterdag: Op de koffie bij.... De imkers

Een heel geanimeerde en afwisselende bijeenkomst, drukbezocht met 45 bezoekers.

Start met een, ook voor de aanwezige kinderen aansprekende, voordracht over de relatie tussen bijen, biodiversiteit en onze voedselvoorziening. Daarna een gevarieerde markt en diverse workshops. Tegelijkertijd vond een doorlopende presentatie plaats van de bijenbloemenprojecten in de gemeente. Een filmpje hierover is via deze link te bekijken: <https://youtu.be/koPUd186agQ>

7. Zaterdag: Zonnebloemwedstrijd:

Zeer geslaagd met een glunderende winnares en leuke verrassing.

Evaluatie en Lessen voor de toekomst

Samenwerking De samenwerking, vanaf een vroeg stadium, met Stichting Duurzaam Woudenberg, heeft veel kennis, ideeën en contacten ingebracht. Met deze meerwaarde is SDW een voor de hand liggende partij voor verdere ontwikkeling van WAUW! naar de toekomst. Ook heeft de voortzetting van de samenwerking met de Bibliotheek weer goede input opgeleverd.

Publiciteit

Hieraan is vanaf het begin veel aandacht besteed;

- Het voorzien in een uitgebreid publiciteitsplan heeft goed gewerkt, met substantiële uitvoering (m.n. van de folder) door de communicatieafdeling van de gemeente en gebruik van de publiciteitskanalen en netwerken van alle betrokken partijen. De, in vergelijking tot voorgaande keren, meer uitgebreide folder met meer achtergrondinformatie bleek heel aansprekend en heeft veel positieve reacties opgeleverd. Bovendien leverde de extra informatie in de vorm van een verhaal ook voor thuisblijvers nog iets op.
- Ook is gekozen is voor een Huis-aan Huis- verspreiding van de folder.
- Door een te krap budget is veel tijd en energie besteed aan het beperken van de kosten voor realisatie van het drukwerk en huis aan huis verspreiding
- De huis-aan-huis-verspreiding lijkt ons voor de toekomst een must voor een optimaal bereik.
- De aanschaf en het gebruik van een banner heeft voor meer zichtbaarheid buiten gezorgd en is ook in de toekomst aan te raden.
- Goede samenwerking met De Woudenberger wat resulteerde in: vooraf 3 uitgebreide artikelen/interviews, een persbericht en de wekelijkse Cultuurhuisagenda. En achteraf een inhoudelijk verslag met foto's. De artikelen zijn integraal te lezen o.a. op de website van SDW; www.duurzaamwoudenberg.nl
- Publicatie samen met nieuwe programmaseries in de Huiskamerfolder van het Cultuurhuis versterkt publiciteit over en weer.

Financiën Door de gemeente is aangegeven WAUW!denberg 1 keer i.p.v. 2 keer per jaar te willen organiseren. Door het uitnodigen van goede sprekers en verbeteringen m.b.t. de publiciteit door te voeren, waren de totale kosten aanzienlijk hoger dan voorgaande edities.

Meerdere partijen hebben bijgedragen om de begroting dekkend te krijgen. Naast een (duurzaamheids)budget vanuit de gemeente, zijn dit jaar bovendien de kosten voor de nieuwe Huiskamerseries uit het cultuurbudget betaald. Tenslotte was een substantiële bijdrage door SDW noodzakelijk en de bibliotheek heeft een financiële bijdrage geleverd voor de lezing van Frank Berendse. De AH heeft de frisdrank en koekjes voor de bezoekers gesponsord. Het dekkend krijgen van de begroting heeft veel tijd en inspanning gevraagd en heeft geleid tot het doen van diverse concessies. Feitelijk is een ruimer budget noodzakelijk om deze dagen voor de toekomst succesvol te maken.

Samenvatting essentiële leerpunten voor de toekomst

- Voortzetting WAUW! Is belangrijk voor bewustwording en gedragsverandering op actuele duurzaamheidsthema's. Ook gezien het toenemend succes en de groei van het aantal bezoekers is voortzetting zeker aan te raden.
- Door continuïteit in dit evenement te creëren kan ook de positieve lijn qua inhoud en betrokkenheid van organisaties voortgezet worden
- Thema telkens laten aansluiten op actualiteit en lang van te voren bepalen. Voor 2020 zijn er al voorlopige ideeën om het thema aan te laten sluiten op "het internationale jaar van de plantengezondheid"
- Naast een kernteam ook andere partijen vroegtijdig betrekken voor nadere invulling en uitvoering
- Uitgebreide publiciteitsvoering met ondersteuning door de afd. communicatie van de gemeente blijft noodzakelijk
- Een hoger, eventueel geormerkt, budget is noodzakelijk om succes van WAUW! te garanderen voor de toekomst. Met name zijn de kwaliteit van publiciteit en sprekers hiervan afhankelijk en we hebben dit jaar gemerkt dat dit zich ruimschoots loont.